

Identifiering och bedömning av risker för penningtvätt på den svenska spelmarknaden

Innehåll

Sammanfattning	4
1 Inledning	5
1.1 Svensk spelreglering och Spelinspektionens uppdrag	5
1.2 Riskbedömningar på penningtvättsområdet	6
1.3 Syfte med Spelinspektionens riskbedömning	7
1.4 Behov av översyn	8
1.5 Avgränsningar	9
2 Metod	10
2.1 Indelningen av spel	10
2.2 Ny metod	10
2.3 Hot	11
2.4 Sårbarheter	12
2.5 Risk	13
2.6 Konsekvens	15
3 Hot	15
3.1 Konsumtion av brottsvinster	17
3.1.1 Ren konsumtion av brottsvinster	17
3.1.2 Omsättning av brottsvinster	17
3.2 Växling av brottsvinster	18
3.3 Kontoföring av kontanta brottsvinster	19
3.4 Överföring av brottsvinster	19
3.5 Förvaring av brottsvinster	20
3.6 Omvänd penningtvätt	21
3.7 Spelbolag som brottsverktyg	21
3.8 Spelfusk	22
4 Sårbarheter	22
4.1 Komplexa transaktionsflöden	23
4.2 Tillhandahållande genom ombud	23
4.3 Avsaknad av personliga möten	23
4.4 Betalsätt	24
4.5 Gränsöverskridande spel	25
4.6 Tillgänglighet	25

4.7	Hög vinståterbetalning.....	26
5	Riskanalys.....	27
5.1	Spel som är förbehållet staten – Kasino	27
5.2	Spel som är förbehållet staten – Värdeautomater	30
5.3	Spel som är förbehållet staten och spel för allmännyttiga ändamål – Lotterier utan spelkonto	32
5.4	Spel som är förbehållet staten och spel för allmännyttiga ändamål – Lotterier med spelkonto	34
5.5	Spel för allmännyttiga ändamål – Bingo	36
5.6	Spel för allmännyttiga ändamål – Lokalt poolspel	38
5.7	Kommersiellt onlinespel	40
5.8	Vadhållning – Online.....	43
5.9	Landbaserad vadhållning	46
5.10	Landbaserat kommersiellt spel – Kasinospel.....	49
5.11	Landbaserat kommersiellt spel – Varuspelsautomater.....	52
5.12	Landbaserat kommersiellt spel – Kortspel i turneringsform.....	54
5.13	Spel på fartyg i internationell trafik.....	56
6	Konsekvensanalys.....	57
	Översikt riskbedömning	60
	Referenslista	61

Sammanfattning

Spelinspektionens riskbedömning för penningtvätt är en egeninitierad produkt som syftar till att ge övergripande information om hot, sårbarheter och risker på den svenska spelmarknaden. Risken för att penningtvätt ska ske i samband med spel om pengar skiljer sig åt mellan spelformer. Denna risk beror på i vilken utsträckning de olika spelformerna är utsatta för hot och sårbarheter.

Konsumtion av brottsvinster bedöms vara den form av penningtvätt som är vanligast på den svenska spelmarknaden. Andra relevanta hot är överföring och förvaring av brottsvinster, vilka är tillvägagångssätt för penningtvätt som bland annat möjliggörs genom användandet av spelkonton. Därtill är matchfixning, som är en typ av spelfusk, ett särskilt allvarligt hot på spelmarknaden då tillvägagångssättet innebär att brottsvinster inte bara kan tvättas utan också öka i värde.

Till sårbarheter hör omständigheter som bedöms kunna påverka möjligheten för att ett hot ska inträffa, vilket exempelvis beror av spelets egenskaper och hur regleringen ser ut på den svenska marknaden. Sårbarheter som Spelinspektionen har identifierat och lagt vikt vid är bland annat hur omsättningsmöjligheterna ser ut inom respektive spelform, möjliga betalsätt och hur pass tillgänglig spelformen är.

Risken för att spel utnyttjas för penningtvätt bedöms vara störst för kommersiellt onlinespel och vadhållning online. I huvudsak beror det på att dessa spelformer erbjuder möjlighet till höga insatser och vinster samt har hög omsättning och tillgänglighet. Vid onlinespel finns stor risk att spelkonton kan användas för olika hot, exempelvis för att förvara brottsvinster.

Risken för penningtvätt på statligt kasino och landbaserad vadhållning bedöms som betydande. Inte minst beror detta på att spelformerna kan utnyttjas för ett flertal penningtvättsupplägg som bedöms vara återkommande samt möjligheten att omsätta höga belopp. För landbaserat kommersiellt kasinospel bedöms risken för penningtvätt till medel, till stor del på grund av ett stort antal möjliga hot i kombination med förekomsten av kontanter och andra betalsätt. Även för lotterier där spelkonton används bedöms risken som medel. För övriga spelformer på den svenska marknaden bedöms risken vara låg vilket i huvudsak beror på begränsningarna i storlek på insatser och vinster.

1 Inledning

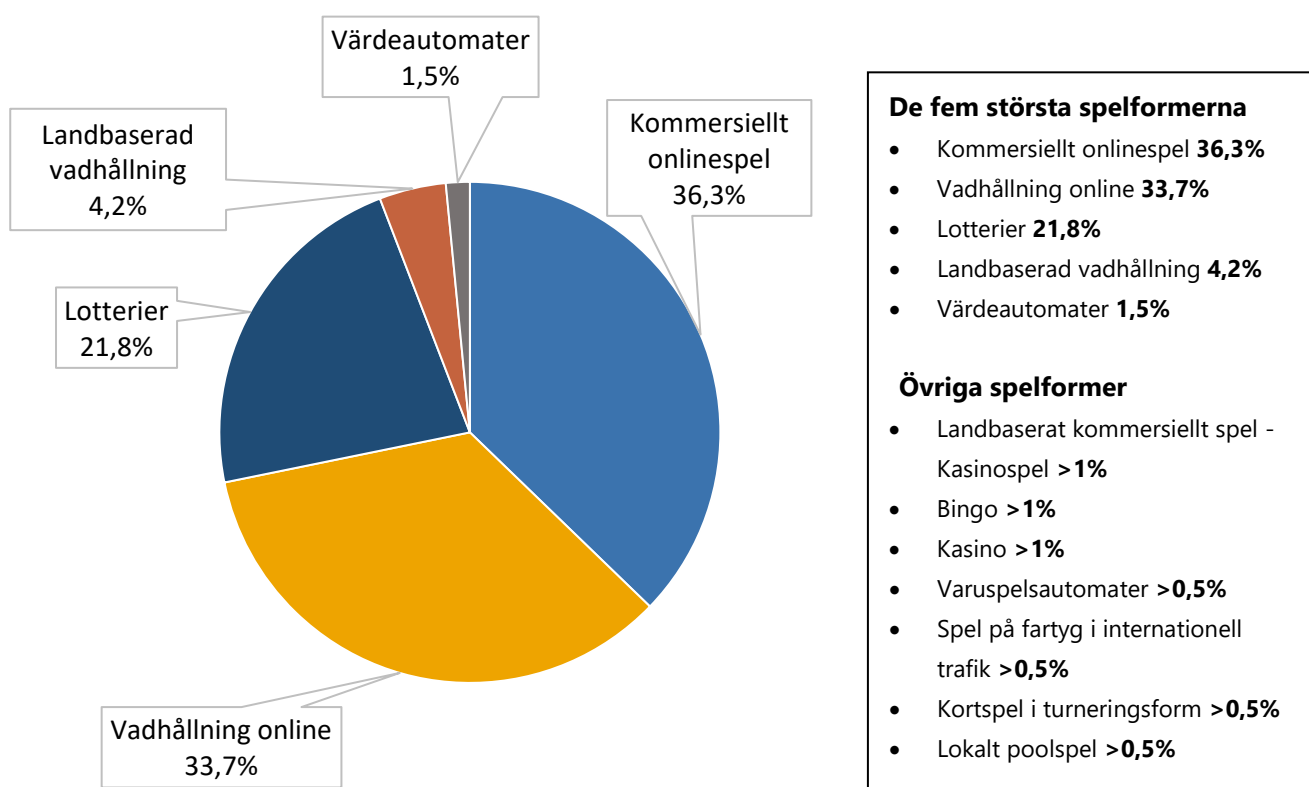
1.1 Svensk spelreglering och Spelinspektionens uppdrag

I och med omregleringen 2019 omfattar spelmarknaden både statligt ägda och kontrollerade koncerner, internationella spelbolag som årligen omsätter stora belopp samt små föreningar som anordnar lokala lotterier i liten skala. Däremellan förekommer organisationer av olika storlek och karaktär. Omsättningen på de olika spelen varierar mycket och det gör även de risker som kan förknippas med olika spel och det sätt på vilket de anordnas.

Alla som bedriver spelverksamhet på den svenska marknaden ska ha licens och aktörer utan licens ska stängas ute. Spelinspektionen ansvarar för tillsynen och ska kontrollera och säkerställa att den svenska spelmarknaden är laglig, tillförlitlig och säker. I arbetet ingår även att motverka olagligt spel och matchfixning samt att förhindra att spelsektorn utnyttjas för penningtvätt och finansiering av terrorism. De aktörer som har licens eller registrering enligt spellagen (2018:1138) måste i regel följa bestämmelserna i lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen).

Antalet unika aktörer med licens på den svenska spelmarknaden var 354 den 31 mars 2025 (tillstånd för spelprogramvara och innehavstillstånd ej medräknat). Under 2024 uppgick nettoomsättningen (spelarnas insatser minus utbetalda vinster) på den reglerade spelmarknaden till cirka 27, 8 miljarder kronor, där kommersiellt onlinespel och vadhållning står för den största andelen.

Del av spelmarknadens nettoomsättning 2024 - 27,8 miljarder kronor

1.2 Riskbedömningar på penningtvättsområdet

Omfattningen av penningtvätt genom spel är relativt okänd och det finns få fall som har lett till domar. Som ett led i Spelinspektionens arbete med att identifiera och bedöma de relevanta riskerna på den svenska spelmarknaden har myndigheten valt att ta fram och publicera en riskbedömning med inriktning på spelformer. Under 2014 färdigställde Spelinspektionen den första riskbedömningen för penningtvätt på den svenska spelmarknaden. Genom åren har den setts över och uppdaterats, vilket senast gjordes 2020. Denna fjärde version av Spelinspektionens riskbedömning för penningtvätt på den svenska spelmarknaden ersätter tidigare versioner.

På nationell nivå utarbetar Samordningsfunktionen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (Samordningsfunktionen)¹ en samlad riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige. Bedömningen utgår från den svenska penningtvättslagen och de verksamhetsutövare² som omfattas av lagstiftningen, däribland de licenshavare som verkar på den svenska spelmarknaden. Den senaste nationella riskbedömningen som omfattar samtliga sektorer som omfattas av penningtvättsregelverket publicerades 2021.

I arbetet med att ta fram och uppdatera riskbedömningen på spelområdet beaktas även EU:s supranationella riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Den innehåller en omfattande kartläggning av riskerna inom alla relevanta sektorer som påverkar den inre marknaden och rör gränsöverskridande verksamhet. Den senaste supranationella riskbedömningen gavs ut 2022.

Såväl EU:s supranationella riskbedömning som Samordningsfunktionens nationella riskbedömning bygger på rekommendationer utfärdade av Financial Action Task Force (FATF). FATF är en mellanstatlig organisation som består av ett 40-tal medlemsländer, däribland Sverige, som bland annat utfärdar internationella standarder och rekommendationer för medlemmars arbete mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

1.3 Syfte med Spelinspektionens riskbedömning

Valet att ta fram och publicera en riskbedömning med inriktning på spelformer är egeninitierat av Spelinspektionen. Syftet med Spelinspektionens riskbedömning är följande.

¹ Samordningsfunktionen består av 16 myndigheter, däribland Spelinspektionen, samt Sveriges advokatsamfund där Polismyndigheten har ett samlat ansvar.

² Med verksamhetsutövare avses enligt 1 kap 8 § 8 p. lag (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism "en fysisk eller juridisk person som utför verksamhet som omfattas av denna lag".

- Ge övergripande information om hot, sårbarheter och risker på den svenska spelmarknaden.
- Utgöra underlag för bedömning och beslut om att helt eller delvis undanta spelformer från kraven i penningtvättslagen och bestämmelserna i spellagen.
- Fungera som ett stöd i myndighetens arbete med riskbaserad tillsyn.
- Fungera som underlag för verksamhetsutövarnas arbete med riskhanterande åtgärder.

1.4 Behov av översyn

Ekonomisk brottslighet och penningtvätt är ett stort samhällsproblem i Sverige. Det finns en utbredd organiserad brottslighet som på senare år har blivit allt mer professionell och sofistikerad. Kriminella aktörer utnyttjar legala företagsstrukturer och olika yrkesgrupper för att tvätta pengar, vilket gör uppläggen allt mer komplexa.³ Även om kontanthantering har minskat i samhället i stort fortsätter kontanter spela en betydande roll i den kriminella ekonomin. Nya modus och trender uppmärksammas i takt med att brottsligheten byter skepnad och anpassar sig efter samhällsutvecklingen.

Även den svenska spelmarknaden är ständigt i förändring. Spelmarknaden har under de senaste åren präglats av en omfattande digitalisering, där särskilt spel via mobiltelefon blivit en allt viktigare intäktskälla för spelbolagen. En stor förändring på spelmarknaden är att det sista landbaserade kasinot i Sverige, Casino Cosmopol i Stockholm, stängde i april 2025. Stängningen skedde efter riksdagens beslut att avveckla spelformen statligt kasino och lagändringen träder i kraft vid årsskiftet, den 1 januari 2026.⁴

I samband med förändringar av detta slag, ny lagstiftning eller nya aktörer och produkter eller tjänster på marknaden behöver riskbedömningen ses över. Vid

³ Polismyndigheten, *Professionella penningtvättare - Branscher, modus och koppling till kriminella nätverk*, mars 2024.

⁴ Rskr. 2024/25:171.

översyn och uppdatering av riskbedömningen finns möjlighet att justera och korrigera metod, värderingar och bedömningar där det visat sig att andra avvägningar skulle bidra till en mer rättvisande bild av verkligheten.

Det finns även anledning att se över metoden som används för Spelinspektionens riskbedömning, i syfte att harmonisera den med den metod som tillämpas för den supranationella och nationella riskbedömningen för penningtvätt.

1.5 Avgränsningar

Denna riskbedömning fokuserar på risker för att licenshavare på den svenska spelmarknaden utnyttjas för penningtvätt. Risken för att utnyttjas för finansiering av terrorism hanteras inte i denna riskbedömning. Frågan om hur spelmarknaden kan utnyttjas för finansiering av terrorism hanteras istället i Samordningsfunktionens nationella riskbedömning. Olicensierade aktörer, oaktat om de riktar sig mot Sverige, omfattas inte av riskbedömningen eftersom dessa aktörer verkar utanför den svenska spelregleringen och inte heller omfattas av penningtvättslagens tillämpningsområde. Spelinspektionen har varken ansvar för registrering eller tillsyn över så kallade registreringslotterier, varför även dessa undantas från denna riskbedömning.

Begreppet faktisk risk används ofta då risken för penningtvätt bedöms. Den faktiska risken är resultatet av en spelforms inneboende risk⁵ och de riskhanterande åtgärder som bolaget vidtagit. Riskhanterande åtgärder syftar på verksamhetsutövarnas regelefterlevnad, förståelse för riskerna och de konkreta åtgärder som vidtas för att hantera riskerna. Är de inneboende riskerna höga krävs det också åtgärder av verksamhetsutövarna som möter de aktuella riskerna. I denna riskbedömning bedöms inte verksamhetsutövarnas riskhanterande åtgärder, då detta är något som kontrolleras vid Spelinspektionens tillsyn. Då begreppet risk nämns i denna riskbedömning avses således den inneboende risken, om inte annat uttryckligen framgår.

⁵ Med inneboende risk avses den risk som föreligger före beaktandet av riskreducerande åtgärder.

2 Metod

2.1 Indelningen av spel

Indelningen av spel i olika spelformer följer i huvudsak, liksom i tidigare versioner av riskbedömningen, indelningen i spellagen. Undantag har gjorts för vadållning där spel som sker landbaserat via ombud och det spel som sker online skiljs åt samt för lotterier som använder sig av spelkonton respektive de som inte gör det. I regel påverkar det faktum att transaktionerna sker över internet mer än vilken produkt som avses.

2.2 Ny metod

Spelinspektionen har i denna version av riskbedömningen valt att byta metod från tidigare versioner. Den modell som använts för denna riskbedömning bygger på den metod som används för såväl den nationella riskbedömningen som EU:s supranationella riskbedömning. Syftet med förändringen är att harmonisera Spelinspektionens riskbedömning, som görs på detaljnivå, med de sektorsövergripande riskbedömningarna på nationell nivå och EU-nivå.

Förändringen innebär bland annat att hot och sårbarheter initialt bedöms var för sig i denna riskbedömning. Sannolikheten för att hoten ska inträffa och möjligheten att utnyttja sårbarheterna har, med hjälp av de tabeller som framgår på efterföljande sidor⁶, bedömts som låg (1), medel (2), betydande (3) eller hög (4). En sammanvägd bedömning har därefter gjorts genom att kombinera värdet av det uppskattade hotet och värdet av sårbarheterna i en så kallad riskmatris, vilket genererat en slutlig risknivå.

I arbetet med riskbedömningen har ett antal hot och sårbarheter som är knutna till penningtvätt på spelmarknaden identifierats och bedömts utifrån de olika spelformerna i spellagen. Bedömningen är baserad på en kvalitativ bedömning av hoten och sårbarheterna för respektive spelform i enlighet med angivna tabeller. Antalet identifierade hot respektive sårbarheter har således inte nödvändigtvis direkt inverkan på bedömningen, utan det är den kvalitativa

⁶ Se tabell 1 och 2.

inverkan för spelformen som bedöms. Vissa hot och sårbarheter förekommer för flera spelformer medan andra är knutna till specifika spelformer.

Vägledning i fråga om vad som bör beaktas vid framtagandet av nationella riskbedömningar har tagits fram av FATF.⁷ Principerna som beskrivs i vägledningen är också relevanta vid framtagandet av mer fokuserade riskbedömningar, exempelvis en specifik sektor.

2.3 Hot

De identifierade hoten i riskbedömningen består av olika tillvägagångssätt som möjliggör att bolagen kan utnyttjas för penningtvätt genom att deras produkter och tjänster används för att dölja sambandet mellan brottsvinster och brott.

En förutsättning för att kunna genomföra en riskbedömning är en förståelse för både verkliga och möjliga hot som kan föreligga, nu eller i framtiden. Ett möjligt hot kan exempelvis vara att pengar från kriminell verksamhet placeras på ett spelkonto i syftet att försvåra för myndigheter att spåra pengarnas ursprung.

Vid bedömningen av hot beaktas hur sannolikt det är att hoten ska inträffa. I bedömningen tas även hänsyn till komplexiteten i upplägget, det vill säga hur omständligt och tidskrävande upplägget är att utföra. Bedömningen baseras på Spelinspektionens samlade kunskap och erfarenheter på området. Därtill beaktas erfarenheter från andra tillsynsmyndigheter och relevanta rapporter. Även tidigare kända fall, både i Sverige och internationellt, beaktas i den mån de är tillämpliga.

Utfallet av bedömningen av hot riktade mot spelformen definieras i en fyrgradig skala som låg (1), medel (2), betydande (3) eller hög (4) enligt Tabell 1.

⁷ FATF, *Money Laundering National Risk Assessment Guidance*, november 2024.

Tabell 1 – bedömning av hot

Riskkriterier	Låg (1)	Medel (2)	Betydande (3)	Hög (4)
Hot	Det saknas indikatorer på att kriminella har för avsikt att använda spelformen för penningtvätt.	Det är tänkbart att kriminella utnyttjar spelformen för penningtvätt.	Det är sannolikt att kriminella utnyttjar spelformen för penningtvätt.	Kriminella utnyttjar återkommande spelformen för penningtvätt.

2.4 Sårbarheter

En sårbarhet är en omständighet som bedöms kunna påverka möjligheten för att ett hot ska inträffa. En del sårbarheter relaterar till specifika hot, tänkt eller faktiskt föreliggande, medan andra är av mer generell karaktär och därmed relevanta för en bred uppsättning hot.

Såsom tidigare angetts i avgränsningen beaktas inte verksamhetsutövarnas riskhanterande åtgärder i denna riskbedömning. För att bedöma sårbarheten är det dock nödvändigt att beakta hur den svenska marknaden ser ut inklusive reglering och andra relevanta omständigheter som påverkar sårbarheten. Ett exempel på detta är den svenska folkbokföringen och att samtliga svenska medborgare har ett unikt personnummer.

Spelens egenskaper samt dess reglering och omsättningsmöjligheter är i olika utsträckning attraktiva och utsatta för olika hot och sårbarheter. Ett exempel på en sårbarhet är att spelbolag tillåter insättningar på spelkonton från flera olika betalningsförmedlare och kreditinstitut eller insättningar genom olika typer av värdebevis. Denna sårbarhet kan sedan utnyttjas för att hotet ska inträffa – att brottsligt förvärvade medel placeras på ett spelkonto.

I likhet med bedömningen av hot baseras bedömningen av sårbarheter på Spelinspektionens samlade kunskap och erfarenheter på området. Även erfarenheter från andra tillsynsmyndigheter och relevanta rapporter beaktas i bedömningen.

Utfallet av bedömningen av spelformens sårbarhet definieras i en fyrgradig skala som låg (1), medel (2), betydande (3) eller hög (4) enligt Tabell 2.

Tabell 2 – bedömning av sårbarheter.

Riskkriterier	Låg (1)	Medel (2)	Betydande (3)	Hög (4)
Sårbarheter	Låg attraktivitet och begränsade möjligheter att utnyttja spelformen för penningtvätt givet spelformens egenskaper, reglering och omsättnings-möjligheter.	Viss risk för penningtvätt givet spelformens egenskaper, reglering och omsättnings-möjligheter.	Betydande risk för penningtvätt givet spelformens egenskaper, reglering och omsättnings-möjligheter.	Hög risk för penningtvätt givet spelformens egenskaper, reglering och omsättnings-möjligheter.

2.5 Risk

De värden som framkommit från bedömningarna av hot och sårbarhet kombineras i en så kallad riskmatris vilket resulterar i en riskpoäng. I bedömningen av risken tas inte hänsyn till de riskhanterande åtgärder som verksamhetsutövaren vidtar. Riskpoängen avgör inom vilket riskintervall spelformens slutliga risk bedöms hamna inom. Riskintervallen, som framgår av matrisen nedan, består av en färgkodad fyrgradig skala; låg, medel, betydande och hög.

I linje med EU:s supranationella riskbedömning väger sårbarheterna något tyngre än hoten, vilket bygger på antagandet att sårbarheter kan leda till framtida hot.⁸ Riskmatrisen är således baserad på en viktning där sårbarheter utgör 60 % av risknivån och hot 40 % av risknivån.

⁸ European Commission, REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL on the assessment of the risk of money laundering and terrorist financing affecting the internal market and relating to cross-border activities (SWD (2022) 344 final). COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT (SWD (2022) 344 final), s. 285.

Riskmatris

H O T	Hög	2,2	2,8	3,4	4
	Betydande	1,8	2,4	3	3,6
	Medel	1,4	2	2,6	3,2
	Låg	1	1,6	2,2	2,8
		Låg	Medel	Betydande	Hög
SÅRBARHET					

Riskintervall

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

2.6 Konsekvens

Utöver hot och sårbarheter bör en riskbedömning, enligt vägledning från FATF, innehålla en uppskattning av konsekvenserna på samhället som penningtvätt och finansiering av terrorism ger upphov till.⁹ En sådan bedömning kan vara svår att göra och behöver därför inte vara särskilt djupgående. I konsekvensanalysen har spelformernas omsättning och risknivå beaktats i syfte att visualisera den potentiella påverkan som penningtvätt genom de respektive spelformerna kan ha på samhällsnivå.

3 Hot

En hotbild förutsätter en bred syn på vilka transaktioner och spelmönster som kan utgöra penningtvätt och en insikt om att penningtvätt kan omfatta mer än bara kontanta transaktioner.

Penningtvätt definieras bland annat som åtgärder som kan dölja att pengar eller annan egendom härrör från brott eller brottslig verksamhet.¹⁰

Tillvägagångssätten kan var enkla eller mer komplexa i sin utformning. Processen att tvätta pengar beskrivs vanligtvis i tre olika steg; placering, skiktning och integrering. Placering handlar om att få in brottsvinster i det finansiella systemet, genom till exempel kontantinsättningar eller köp och försäljning av varor. Skiktning syftar på åtgärder som vidtas för att dölja medlens ursprung i form av att flytta pengar i olika steg. I det sista steget, integrering, skapas en legitim förklaring till medlens ursprung vilket görs genom allt från löpande konsumtion till investeringar i företag. För att en åtgärd ska betraktas som penningtvätt behöver inte samtliga steg vara uppfyllda. Beroende på egendomens form kan den kriminelle behöva genomföra olika åtgärder för att dölja medlens ursprung. Vinning från brott kan till exempel ha formen av varor, kontanter eller medel i det finansiella systemet. Exempelvis bedöms¹¹ konsumtion av brottsvinster som vanligt förekommande på spelmarknaden, vilket i spelsammanhang innebär att brottsvinster används som insats i spel.

⁹ FATF, *Money Laundering National Risk Assessment Guidance*, november 2024 s. 34.

¹⁰ 1 kap. 6 § penningtvättslagen.

¹¹ Polismyndigheten (Samordningsfunktionen), *Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021*, april 2021 s. 118.

Viss typ av brottslighet som rån, försäljning av narkotika och prostitution genererar generellt sett mycket kontanter. En stor mängd kontanter kan väcka oönskad uppmärksamhet och misstankar. Därför finns i dessa fall behov av att placera kontanta medel i det finansiella systemet.

Ekonomisk brottslighet är namnet på de brott som vanligen begås inom legalt bedriven näringsverksamhet. Till de vanligaste ekobrotten hör skattebrott och bokföringsbrott. Sådana brott genererar oftast inte ny egendom utan syftar i stället till att bevara delar av egendomen som egentligen skulle gå till beskattning eller andra avgifter.

Bedrägerier är ett av de vanligaste förbrotten till penningtvätt i Sverige. Brottvinsterna från bedrägerier uppskattades uppgå till 6,3 miljarder kronor år 2024, vilket är 16 procent lägre än föregående år.¹²

Ekonomisk brottslighet har blivit ett allt viktigare inslag i organiserad brottslighet. Det förekommer mer avancerade brottsupplägg där kriminella aktörer använder bolag som brottsverktyg inom olika branscher för att finansiera den brottsliga verksamheten och tvätta pengar.¹³ Finanspolisen beskriver även problemet med kriminella nätverk som nyttjar aktörer inom olika yrkesbranscher, exempelvis advokater och banktjänstemän, för att försvåra upptäckten av illegala transaktioner och olika penningtvättsupplägg.¹⁴ Som framgår av EU:s supranationella riskbedömning är det även möjligt att spelbolag används för olika typer av upplägg i syfte att tvätta pengar.¹⁵

Nedan presenteras de hot knutna till penningtvätt som identifierats som relevanta för den svenska spelmarknaden.

¹² Polismyndigheten, *Brottvinsterna för bedrägeribrottsligheten 2024*, februari 2025 s. 2.

¹³ Polismyndigheten, *Myndighetsgemensam lägesbild organiserad brottslighet*, juni 2023 s. 9.

¹⁴ Polismyndigheten, *Professionella penningtvättare - Branscher, modus och koppling till kriminella nätverk*, mars 2024.

¹⁵ European Commission, REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL on the assessment of the risk of money laundering and terrorist financing affecting the internal market and relating to cross-border activities (SWD (2022) 344 final). COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT (SWD (2022) 344 final), se t.ex. s. 193.

3.1 Konsumtion av brottsvinster

3.1.1 Ren konsumtion av brottsvinster

Vid konsumtion möter brottsligt förvärvade medel en rad olika branscher inom handels- och tjänstesektorn, bland annat spelbranschen.¹⁶ Konsumtion av brottsvinster genom spel är sannolikt den vanligast förekommande formen av penningtvätt på den svenska spelmarknaden.¹⁷

Aktörer inom den grova organiserade brottsligheten hanterar som regel stora summor kontanter för att undvika koppling mellan sig själva och konton. Resor, hotell och vardagskonsumtion betalas kontant, härigenom möjliggörs konsumtion som inte är spårbar. Konsumtion av brottsvinster kan också avse andra typer av transaktioner än kontanta och åtskilliga brottsvinster används till vardags- och lyxkonsumtion.

Genom att omsätta brottsvinster genom spel kan medlens samband med brott eller brottslig verksamhet döljas. Utmärkande för ren konsumtion av brottsvinster är att syftet med insatsen är nöjeskonsumtion, det vill säga att spelaren inte räknar med att få tillbaka pengar på sin insats.

3.1.2 Omsättning av brottsvinster

Omsättning av brottsvinster angränsar till ren konsumtion av brottsvinster. Även detta tillvägagångssätt bygger på att brottsligt förvärvade medel omsätts genom spel men skiljer sig från ren konsumtion av brottsvinster då spelaren inte använder licenshavarens tjänster för nöjeskonsumtion. Syftet med insatsen är istället primärt att tvätta pengar.

Brottsligt förvärvade medel kan omsättas i spel med hög vinståterbetalning. Exempelvis är det enligt Spelinspektionens omvärldsbevakning inte ovanligt att så kallade *slots* i kommersiellt onlinespel, över tid, har en återbetalningsprocent

¹⁶ Brottsförebyggande rådet, *Penningtvätt och annan penninghantering – Kriminella, svarta och grumliga pengar i en legal ekonomi*, 2015 s. 61.

¹⁷ Polismyndigheten (Samordningsfunktionen), *Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021*, april 2021 s. 118.

på över 95 procent. En kostnad för att tvätta pengarna godtas vid detta tillvägagångssätt i form av en mindre spelförlust. Vid de tillfällen då återbetalningsprocenten är mycket höga är det dessutom tänkbart att spelförlusten kan vara mindre än kostnaden för att anlita en professionell penningtvättare.

Pengarna kan även omsättas i flera spelomgångar för att undvika att fastna i spelbolagens monitorering. Därefter kan de kvarvarande medlen överföras till ett bankkonto och redovisas som en spelvinst.

Ett tänkbart tillvägagångssätt är att omsättningen i vissa fall genomförs med hjälp av så kallade bottar. Bottar är benämningen på mjukvara, med eller utan artificiell intelligens, som skapats för särskilda syften. Den kan exempelvis användas för att analysera odds och sportdata i realtid och skapa fördelaktiga spel i vadhållning eller för att skapa spelkonton och utnyttja bonuserbudanden. Spelinspektionen har i dagsläget ingen information om att sådana upplägg faktiskt förekommer på den svenska spelmarknaden men myndighetens omvärldsbevakning har visat att upplägget förekommer i andra jurisdiktioner.

3.2 Växling av brottsvinster

Växling av brottsvinster är relevant för spel där betalning av insats kan göras kontant.

Eftersom den organiserade brottsligheten i allt högre grad är internationell utgör transport av kontanter över landgränser fortsatt ett vanligt led i penningtvättsupplägg.¹⁸ Inom viss brottslighet, till exempel smugglingsbrott, transporteras stora summor kontanta medel utomlands för betalning av leveranser, eller för att föra ut vinstmedel från landet. Om brottsutbytet består av sedlar i mindre valörer, brukar de först växlas till större valörer för att minska risken att dra till sig uppmärksamhet.¹⁹

¹⁸ Polismyndigheten, *Finanspolisens årsrapport 2023*, mars 2024 s. 14.

¹⁹ Brottsförebyggande rådet, *Penningtvätt - Rapportering och hantering av misstänkta transaktioner*, 2011 s. 27–28.

Spelmarknaden kan utnyttjas för växling genom olika tänkbara metoder. En av de enklast tänkbara metoderna är att växla pengar mot spelmarker, vilka efter en tid växlas tillbaka till pengar för att ge sken av spelvinst. En annan metod är betalning av insats med små valörer och utbetalning av vinst i större valörer. Växling kan även ske om spelplatsen tillåter betalning av insats med utländsk valuta och utbetalning av vinst i svenska kronor.

3.3 Kontoföring av kontanta brottsvinster

Som tidigare nämnts är kontanter ett viktigt betalmedel för kriminella aktörer, eftersom användningen gör det möjligt att dölja transaktioner och tillgångar och vara anonym.

Spel som erbjuder kontoföring av medel eller vinster på ett bankkonto, eller motsvarande, efter kontant insats kan användas för att föra in kontanta medel som härrör från brottslig verksamhet i det finansiella systemet. Därtill skapas en skenbart legitim förklaring till medlens ursprung, då insättningen framstår som en spelvinst, och medlen kan därefter användas för legal konsumtion.

Köp av spelmarker med kontanter som sedan löses in och utbetalas till ett bankkonto är exempel på en enkel metod för kontoföring av kontanta brottsvinster.

3.4 Överföring av brottsvinster

En kundrelation på distans där flera olika betalningsmetoder finns tillgängliga kan utnyttjas för andra syften än de avsedda, till exempel för att överföra brottsligt förvärvade medel.

Spellagen tillåter inte överföringar mellan olika spelkonton men medel kan föras över mellan spelare genom medvetna förluster i onlinepoker genom så kallad chip dumping. Detta kan ske mellan spelare som agerar i maskopi med varandra eller med hjälp av utnyttjade e-legitimationer.

Rättsvårdande myndigheter vittnar även om att spelkonton har använts som rena "slusskonton" utan att innehavaren spelar för pengarna.²⁰ Om spelbolaget inte verifierar att mottagaren av en utbetalning är densamma som innehavaren av ett spelkonto är det tänkbart att spelkonton kan användas för rena överföringar till andra personer än innehavaren av spelkontot.

Det framgår även av bankers och betalningsinstituts inrapportering till Finanspolisen att flera personer kan göra direkta eller indirekta överföringar till ett spelkonto.²¹ Flera personer kan exempelvis göra insättningar på ett bankkonto via Swish, varvid bankkontoinnehavaren för över den gemensamma summan till sitt spelkonto. Spelbolag kan ha svårt att upptäcka detta, eftersom de inte ser hela transaktionskedjan.

Överföring av brottsvinster kan också ske utanför onlinemarknaden genom att marker eller vinstlotter byter ägare.

3.5 Förvaring av brottsvinster

Spelkonton innebär en förhöjd risk för att licenshavaren utnyttjas för penningtvätt genom att spelkonton används för andra syften än spel, till exempel för att dölja brottsligt förvärvade medel.

Det är känt att spelkonton i vissa fall använts för förvaring av brottsvinster, det vill säga att medel förs över till ett spelkonto enbart i syfte att förvaras där i väntan på senare hantering.²² Uttag från spelkontot kan sedan ge en skenbart legitim förklaring till medlens ursprung i form av spelvinst. För att inte fastna i bolagens monitoreringssystem kan medel som placeras på ett spelkonto omsättas genom begränsat spelande med syftet att minimera förluster.

Vid penningtvätt använder inte spelaren verksamhetsutövarens tjänster som det förväntas utifrån affärsrelationens syfte och art. Syftet med användandet av

²⁰ Spelinspektionen, *Slutredovisning av uppdrag Fi2023/03130 - Den offentliga kontrollen över spelmarknaden*, 2024 s. 10.

²¹ Polismyndigheten, *Penningtvätt på spelmarknaden - Via onlinespel, vadhållning och statliga kasinon*, mars 2021 s. 8 f.

²² Spelinspektionen, *Slutredovisning av uppdrag Fi2023/03130 - Den offentliga kontrollen över spelmarknaden*, 2024 s. 8.

spelkontot kan exempelvis vara att dölja medel som härrör från brott. I ett senare skede tas pengarna ut via samma eller ett annat betalningsalternativ med påståendet att pengarna härstammar från onlinespel. Insättningar till ett spelkonto som inte matchar spelarens ekonomiska situation kan utgöra en risk.

Köp av spelmarker för brottsligt förvärvade medel kan också utnyttjas till förvaring av brottsvinter. Istället för att direkt lösa in spelmarkerna mot kontanter är det i vissa fall möjligt att ta med sig markerna utanför den fysiska spelplatsen och växla in dem vid ett senare tillfälle.

3.6 Omvänd penningtvätt

Vid viss ekonomisk brottslighet, till exempel vid avlöning av svart arbetskraft, finns behov av tillgång till kontanta medel. De kriminella vill i dessa fall omvandla kontoförda medel, som kan ha förvärvats på legal väg, till kontanta medel för olaglig verksamhet (omvänd penningtvätt). Detta kan ske genom köp av spel eller spelmarker med kontokort och där kontant vinstutbetalning eller växling av spelmarker tillåts.

3.7 Spelbolag som brottsverktyg

Det finns en risk att spelbolag eller andra licenshavare infiltreras eller ägs direkt av kriminella som utnyttjar verksamheten för att tvätta pengar.²³

Näringsverksamhet kan vara en del av ett brottsupplägg rörande penningtvätt då transaktioner av brottspengar kan döljas bland ett företags legitima transaktioner.²⁴ Internationellt finns det tecken på att grupperingar inom grov organiserad brottslighet i viss utsträckning använder sig av spelbolag för att möjliggöra penningtvätt. Det kan vara fråga om legal spelverksamhet, genom

²³ European Commission, REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL on the assessment of the risk of money laundering and terrorist financing affecting the internal market and relating to cross-border activities (SWD (2022) 344 final). COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT (SWD (2022) 344 final), se t.ex. s. 193.

²⁴ Brottsförebyggande rådet, *Peningtvättsbrott – En uppföljning av lagens tillämpning*, 2019 s. 30.

vilken brottsligt förvärvade medel tvättas vita, eller illegal spelverksamhet vars intäkter är att betrakta som brottsvinster.²⁵

3.8 Spelfusk

Uppgjorda matcher (matchfixning) anses vara ett av de största hoten mot idrotten idag och är ett betydande problem mot spelmarknaden när det gäller vadhållning på sport och idrottshändelser.²⁶ Att på förhand ha information om ett visst sportevenemangs slut- eller delresultat ger ett informationsövertag mot spelbolag och andra spelare som kan utnyttjas för att vinna och tvätta pengar. Brottsligt förvärvade medel kan ge en fasad av att vara intjänade på lagligt sätt genom att de används som insatser i spel. Medel kan inte bara tvättas utan också växa i omfattning genom matchfixning. Aktörer bakom uppläggen har ofta koppling till organiserade kriminella nätverk som arbetar internationellt.²⁷

Spelfusk kan även, genom en mängd olika tillvägagångssätt, utnyttjas för att vinna och tvätta pengar. Utöver matchfixning kan racefixning (uppgjorda lopp på till exempel hästar) och manipulation av lotterier nämnas.

4 Sårbarheter

Förutsättningar för anordnande av spel regleras i lag, förordning, föreskrifter och villkor. Vissa förutsättningar begränsar sannolikt spelens attraktivitet för penningtvätt. En låg vinståterbetalning bör vara avskräckande då riskerna för förluster är stora. Stora insatser och vinster möjliggör hantering av större summor i motsats till spel med låga insatser och vinster som kräver mer resurser. En begränsad tillgänglighet, till exempel om spel endast får säljas inom ett visst geografiskt område, begränsar spelets omfattning, omsättning och attraktivitet.

²⁵ European Commission Directorate-General for Migration and Home Affairs (DG HOME), *Mapping the risk of Serious and Organised Crime infiltrating legitimate businesses*, 2021 se t.ex. s 71.

²⁶ Socialdepartementet, *Promemoria - Sveriges tillträde till Europarådets konvention om manipulation av resultat inom idrotten (Macolinkonventionen)*, 2024 s. 5.

²⁷ Polismyndigheten, *Idrottskorruption*, 2023 s. 5.

4.1 Komplexa transaktionsflöden

I verksamheter med många transaktioner och hög omsättning kan det av naturliga skäl vara svårare att hitta misstänkta transaktioner och beteenden. En stor variation, frekvens och volym av transaktioner inom en viss spelform gör den därmed mer sårbar för penningtvätt.

4.2 Tillhandahållande genom ombud

I de fall ombud anlitas för försäljning av spel måste anordnarna säkerställa att ombuden vidtar nödvändiga åtgärder för kundkännedom. Detta eftersom det är licenshavaren som ansvarar för spelverksamheten och att den utövas i enlighet med spelregleringen.²⁸ Det går dock inte att utesluta att ombud kan ha sämre förutsättningar, exempelvis genom lägre kunskap om penningtvättsregelverket, att efterleva de krav som ställs på att vidta nödvändiga åtgärder. Det finns även en risk att vissa ombud utnyttjar samarbetet i syfte att tvätta pengar, vilket anordnarna bör ta hänsyn till och ha rutiner för att kontrollera.

4.3 Avsaknad av personliga möten

Transaktioner som underlättar anonymitet och försvårar medlens spårbarhet är en viktig förutsättning för aktörer som vill tvätta pengar.

Alla som vill delta i spel ska, som huvudregel,²⁹ registreras med bland annat namn och personnummer eller motsvarande. Spel får i normala fall inte heller ske förrän spelarens identitet är bekräftad.³⁰ Anonymt spel är därmed i de flesta fall inte möjligt på den svenska spelmarknaden. Allt spel som sker online innebär dock en avsaknad av personliga möten mellan spelaren och den som tillhandahåller spelet. Denna skenbara anonymitet kan verka attraktiv för den som vill tvätta pengar genom spel.

²⁸ Prop. 2017/18:220 s. 133.

²⁹ Ett fåtal spelformer har genom SIFS 2022:2 undantagits kravet på registrering, utifrån att risken för penningtvätt och finansiering av terrorism bedöms låg.

³⁰ 12 kap. 4 § spellagen.

Avsaknaden av personliga möten ökar risken för användandet av utnyttjade identiteter. Det innebär att en persons identitet, vanligtvis genom e-legitimation, används av en annan person för olika brottsliga upplägg. Det är vanligt att den kriminelle styr över ett stort antal digitala identiteter då det är möjligt att ha flera individers e-legitimationer kopplade till samma enhet.³¹

4.4 Betalsätt

Då kontanter i många avseenden är ett anonymt betalmedel används det inom kriminell ekonomi för att dölja betalningar och tillgångar som härrör från brott. Kontantintensiva verksamheter är särskilt attraktiva för kriminella personer, eftersom de bland annat möjliggör konsumtion av brottsligt förvärvade medel.

Användning av kontanter i kombination med finansiella tjänster, där betalning av insats och utbetalning av vinst kan ske med olika betalmetoder, får anses särskilt attraktivt för kontoföring, förvaring och överföring av medel mellan konton. Ett sådant förfarande möjliggör bland annat integrering av kontanta medel i det finansiella systemet.

Vissa typer av betalmetoder är även i sig attraktiva vid penningtvätt. Brottsbekämpande myndigheter har till exempel visat att mobila betaltjänster används och är eftertraktade i brottslig verksamhet. De bedöms därför utgöra en hög risk för penningtvätt, exempelvis genom möjligheten att genomföra transaktioner i realtid av relativt höga belopp.³²

Förekomsten av helt digitala banker, så kallade neobanker, är allt vanligare i utredningar om ekonomisk brottslighet och penningtvätt. Möjligheten till anonymitet genom lägre grad av kontroll samt möjligheten att göra pengar tillgängliga omedelbart är en viktig faktor i det ökade användandet.³³ Kriminella aktörer kan genom tillgång till konton hos flera olika neobanker variera sina penningtvättsupplägg, skicka pengar och sprida tillgångar. Genom många

³¹ Polismyndigheten (Samordningsfunktionen), *Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021*, april 2021 se t.ex. s. 31.

³² Polismyndigheten (Samordningsfunktionen), *Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2019*, juni 2019 s. 14.

³³ Polismyndigheten (Samordningsfunktionen), *Nationell riskbedömning Neobanker 2023/2024*, augusti 2024 s. 14.

transaktioner och stora belopp blir de brottsligt förvärvade medlen svåra att spåra. Insättningar på konton hos neobanker kan även ske på flera olika sätt, i vissa fall genom överföringar från spel- och kryptoplattformar.³⁴

4.5 Gränsöverskridande spel

Penningtvätt är en internationell och gränsöverskridande företeelse. Brottsvinster som genererats utanför Sveriges gränser kan föras in i landet som ett led i en kedja av åtgärder för att förflytta och dölja pengarnas ursprung. Det omvända förhållandet förekommer också, det vill säga att brottsvinster som genererats i Sverige förs ut ur landet. Det är därför inte bara nationella hot och aktörer som är relevanta för en riskbedömning i svensk kontext utan de spel som erbjuds personer utanför Sverige är också sårbara för internationella aktörer.

Riskerna med spel och gränsöverskridande transaktioner är flera. Eftersom kundrelationen sker med utländska personer uppstår praktiska problem med att identifiera och verifiera kundernas identitet.

Riskerna för svenska anordnare bör vara som störst då kunder som befinner sig utanför Sverige har möjlighet att spela in i pooler som administreras av den svenska anordnaren. Om kundkännedomsåtgärderna sköts av en utländsk samarbetspartner till anordnaren måste den svenska anordnaren se till att det finns möjlighet att inhämta uppgifter som den utländska samarbetspartnern tagit in i syfte att uppfylla kravet på åtgärder för kundkännedom, granskning och rapportering. Det är inte självklart att samarbetspartnern som sköter den direkta kontakten med kunden är villig att lämna över alla uppgifter om kunden till den svenska spelanordnaren.

4.6 Tillgänglighet

I vilken utsträckning det är möjligt att spela, det vill säga var, när och hur, har inverkan på en spelforms sårbarhet för penningtvätt. Här avses exempelvis den geografiska spridningen och i vilken miljö spelformen tillhandahålls. Vissa

³⁴ Polismyndigheten, *En rapport om neobanker och deras risker relaterade till penningtvätt och finansiering av terrorism*, maj 2022 s.15.

miljöer där spel erbjuds bedöms göra spelformen mer eller mindre attraktiv för penningtvätt.

Andra faktorer som beaktas under tillgängligheten är om spelmöjligheterna är begränsade i tid eller om det är möjligt att spela dygnet runt, som i fallet för exempelvis onlinespel. Den tekniska utvecklingen har bidragit till att många spel finns tillgängliga direkt via mobiltelefonen, vilket möjliggör spelande i stort sett närsomhelst och varsomhelst.

4.7 Hög vinståterbetalning

Att omsätta brottsligt förvärvade medel genom spel medför som regel en risk för förlust av insatsen och att tillgångarna därmed, helt eller delvis, förloras. En spelform som erbjuder hög vinståterbetalning, det vill säga där en stor andel av insatserna över tid betalas tillbaka till spelarna, får anses vara attraktivt då pengar tvättas genom att omsättas på spel. Därmed innebär hög vinståterbetalning en förhöjd sårbarhet för att spelformen utnyttjas för penningtvätt.

Nivån av vinståterbetalning är i de flesta fall förbestämd, exempelvis genom en vinstplan, regler, inställningar i maskiner eller mjukvara, och skiljer sig mellan olika spelformer. Vadhållning skiljer sig från övriga spelformer då vinståterbetalning helt beror på spelarens egna val och, till viss mån, skicklighet. Genom spel på säkra matcher med mycket låga odds kan en hög vinståterbetalning i de flesta fall säkras. Spelaren kan även jämföra odds själv, eller använda mjukvarutjänster som konstant samlar in mycket stora mängder odds från spelbolag, och spela samtliga sidor av ett utfall på ett vadhållningsobjekt hos olika aktörer. På så sätt kan en vinst garanteras, så kallad arbitrage betting. Arbitrage betting är som regel förbjudet genom regler och villkor på europeiska spelbolag. På marknader med hög omsättning och höga insatsgränser kan det dock vara svårt för spelbolagen att upptäcka enskilda spelare. Det är vidare möjligt att sprida delar av insatserna på utländska spelmarknader för att undvika risk för upptäckt.

5 Riskanalys

De omständigheter som redogörs för under respektive spelform är de som bedöms vara mest relevanta för bedömningen av spelformens hot respektive sårbarheter. Andra hot och sårbarheter än de som nämns kan vara aktuella för spelformen, dock inte i sådan omfattning att de anses avgörande för bedömningen.

5.1 Spel som är förbehållet staten – Kasino³⁵

Hot

- Såväl **konsumtion** som **omsättning av brottsvinster** är möjligt genom att kontanter eller andra medel som genererats genom kriminell verksamhet kan omsättas så att de framstår som lagligt intjänade.
- Brottsligt förvärvade medel kan användas till köp av marker som används vid spel på kasino. Kvarvarande spelmarker kan sedan lösas in mot kontanter eller mot insättning på ett bankkonto vilket möjliggör **omvänd penningtvätt** eller **kontoföring av kontanta brottsvinster**.
- Användningen av kontanter möjliggör **växling av brottsvinster** genom utbyte av många små valörer till större eller annan valuta.
- Givande och tagande av spelmarker kan användas för **överföring av brottsvinster**. Enligt Finanspolisens tidigare bedömning har detta upplägg, utifrån antalet misstankerapporter, minskat i omfattning.³⁶ Andra upplägg kan även förekomma, till exempel kan poker användas för överföring av brottsvinster mellan spelare via så kallad chip dumping.
- **Spelbolag som brottsverktyg** bedöms inte relevant eftersom spelformen enbart får tillhandahålls av staten.

³⁵ Riksdagen har beslutat att avveckla statliga kasinon från 1 januari 2026, rskr. 2024/25:171.

³⁶ Polismyndigheten, *Penningtvätt på spelmarknaden - Via onlinespel, vadhållning och statliga kasinon*, mars 2021 s.11.

Slutsats hot

Spel på kasinon kan utnyttjas för ett flertal penningtvättsupplägg. Flera av uppläggen bedöms utifrån erfarenheter från tillsyn samt andra myndigheters rapporter vara återkommande. Spelformen är dock förbehållen staten, varför infiltration av verksamheten från kriminella individer eller organisationer bedöms mindre sannolik.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **betydande (nivå 3)**.

Sårbarheter

- Förekomsten av höga insatser och vinster samt en hög variation och frekvens av transaktioner skapar **komplexa transaktionsflöden**.
- Flera **betalsätt** är möjliga. Kasinon är i allmänhet en kontantintensiv industri, vilket gör det relativt enkelt att omsätta brottsligt förvärvade medel. Insättningar av vinster på bankkonto kan också förekomma.
- Personer som inte är folkbokförda i Sverige har möjlighet att spela, vilket i viss utsträckning aktualiserar risker med **gränsöverskridande spel**.
- Statligt kasino är i dagsläget begränsat till enbart en spelplats i Sverige och öppettiderna är begränsade till vissa dagar, varför **tillgängligheten** bedöms som förhållandevis låg.
- **Hög vinståterbetalning** förekommer på vissa spel, vilket gör det attraktivt att tvätta pengar genom att omsätta brottsligt förvärvade medel.

Slutsats sårbarheter

Höga insatser och vinster samt en hög vinståterbetalning skapar förhållandevis attraktiva förutsättningar för penningtvätt. Användningen av kontanter bidrar också särskilt till spelformens sårbarhet för penningtvätt.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen används för penningtvätt **betydande (nivå 3)**.

Riskenivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **3: betydande**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

5.2 Spel som är förbehållet staten – Värdeautomater

Hot

- Betalning sker kontant eller med Swish på värdeautomater och såväl **konsumtion** som **omsättning av brottsvinster** kan förekomma.

Slutsats hot

Det bedöms vara mycket sannolikt att det förekommer såväl konsumtion som omsättning av brottsvinster vid spel på värdeautomater, även om det inte rör sig om några större volymer. Spelformen är dock förbehållen staten, varför infiltration av verksamheten från kriminella individer eller organisationer bedöms mindre sannolik.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **medel (nivå 2)**.

Sårbarheter

- Tillhandahållande sker genom ett stort antal **ombud**, vilket innebär att fler aktörer och personer måste vidta nödvändiga. Licenshavaren måste även ha rutiner för att kontrollera ombuden.
- Värdeautomatspel sker med låga insatsmöjligheter och vinster.
- Värdeautomatspel är riksomfattande och anordnas företrädesvis i restaurangmiljö, samt i miljöer med begränsad övervakning, vilket bidrar till spelformens höga **tillgänglighet**.
- Kontanter är ett alternativt **betalsätt**.

Slutsats sårbarheter

Även om antalet spelplatser minskat de senaste åren bedöms tillgängligheten fortsatt som hög. Förekomsten av kontanter bidrar även till spelets attraktionskraft för att utnyttjas för penningtvätt. Spelets låga insatsmöjligheter och vinster bedöms dock minska spelets attraktionskraft för penningtvätt väsentligt.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen används för penningtvätt **låg (nivå 1)**.

Riskenivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **1,4: låg**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

5.3 Spel som är förbehållet staten och spel för allmännyttiga ändamål – Lotterier utan spelkonto

Hot

- Betalning för lotter kan ske med ett flertal betalsätt såsom kontanter, Swish, faktura, autogiro eller kort. **Konsumtion av brottsvinster** kan förekomma.
- Köp av fysiska lotter för kontanta, brottsligt förvärvade medel möjliggör **kontoföring av kontanta brottsvinster**. Den som innehar en vinstlott kan hämta ut vinsten och i vissa fall få den utbetald till ett bankkonto.
- Lotteri kan tillhandahållas genom att den allmännyttiga föreningen uppdrar åt ett servicebolag att tillhandahålla spelverksamheten. Det är möjligt att organiserad brottslighet infiltrerar eller driver ett servicebolag eller en allmännyttig förening. På detta vis kan spelverksamheten användas som **brottsverktyg** för att tvätta pengar.

Slutsats hot

Kontoföring av brottsligt förvärvade medel är teoretiskt möjligt, även om denna metod för penningtvätt förefaller omständlig. Vidare saknas det indikatorer på att kriminella aktörer har för avsikt att nyttja angivna tillvägagångssätt för penningtvätt i någon större utsträckning.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **låg (nivå 1)**.

Sårbarheter

- Låga insatsmöjligheter och låg vinståterbetalning (35–50%) råder.
- Flertalet **betalsätt** är möjliga, bland annat kontant, Swish, kort, autogiro och faktura. Vinstutbetalning kan göras kontant, eller vid större vinster, genom insättning på bankkonto.

- Tillhandahållande sker ofta genom ett stort antal **ombud** vilket innebär att fler aktörer och personer måste vidta åtgärder enligt regelverket och licenshavaren måste ha rutiner för att kontrollera ombuden.

Slutsats sårbarheter

En låg vinståterbetalning tillsammans med låga insatsmöjligheter per lott minskar sannolikt spelets attraktionskraft för penningtvätt. Spel tillhandahålls visserligen genom ett stort antal ombud men det förefaller omständligt och kostsamt att tvätta pengar genom spelformen.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen nyttjas för penningtvätt **låg (nivå 1)**.

Risknivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **1: låg**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

5.4 Spel som är förbehållet staten och spel för allmännyttiga ändamål – Lotterier med spelkonto

Hot

- För det fall att det saknas kontroller av mottagarens identitet vid utbetalningar från spelkontot möjliggör användandet av spelkonton **överföring av brottsvinster** till andra personer än innehavaren.
- Det är möjligt att dölja kriminella pengars ursprung samtidigt som spelkonton kan användas till **förvaring av brottsvinster** utan avsikt att spela för dem.
- Lotteri kan tillhandahållas genom att den allmännyttiga föreningen uppdrar åt ett servicebolag att tillhandahålla spelverksamheten. Det är möjligt att organiserad brottslighet infiltrerar eller driver ett servicebolag eller en allmännyttig förening. På detta vis kan spelverksamheten användas som **brottsverktyg** för att tvätta pengar.

Slutsats hot

Det är tänkbart att kriminella aktörer utnyttjar lotterier med spelkonto till såväl förvaring som överföring av brottsvinster.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **medel (nivå 2)**.

Sårbarheter

- Låga insatsmöjligheter och låg vinståterbetalning (35–50 %) råder. Dock förekommer stora volymer och hög omsättning vilket skapar **komplexa transaktionsflöden**.

- Att spelverksamheten sker online innebär en **avsaknad av personliga möten**.
- Flera alternativa **betalsätt** för insättningar och uttag är möjliga. Vid onlinespel får dock inte licenshavaren ta emot kontanta medel.
- Spelverksamheten är tillgänglig dygnet runt och via internet, varför **tillgängligheten** bedöms mycket hög.

Slutsats sårbarheter

En låg vinståterbetalning tillsammans med låga insatsmöjligheter per lott minskar sannolikt spelets attraktionskraft för penningtvätt. Avsaknaden av personliga möten och den höga tillgängligheten innebär dock vissa möjligheter att utnyttja spelformen. Trots detta förefaller det ändå omständligt och kostsamt att tvätta pengar genom spelformen.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen nyttjas för penningtvätt **medel (nivå 2)**.

Risknivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **2: medel**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

5.5 Spel för allmännyttiga ändamål – Bingo

Hot

- Betalning kan ske kontant vid bingospel och **konsumtion av brottsvinster** kan förekomma.
- Köp av bingobrickor med kontanta, brottsligt förvärvade medel möjliggör **kontoföring av kontanta brottsvinster** då det är tänkbart att vinnaren i vissa fall kan få vinsten utbetald till ett bankkonto.
- Hallbingo kan tillhandahållas genom att den allmännyttiga föreningen uppdrar åt ett servicebolag att tillhandahålla spelverksamheten. Det är möjligt att organiserad brottslighet infiltrerar eller driver ett servicebolag eller en allmännyttig förening. På detta vis kan spelverksamheten användas som **brottsverktyg** för att tvätta pengar.

Slutsats hot

Spelformen kan utnyttjas för ett antal penningtvättsupplägg. Även om det inte går att utesluta att allmännyttiga föreningar eller servicebolag utnyttjas av organiserad brottslighet saknas det indikatorer på att kriminella aktörer har för avsikt att nyttja spelformen för penningtvätt.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **medel (nivå 2)**.

Sårbarheter

- Låga insatser. Högsta vinstbeloppet uppgår i regel till max ett prisbasbelopp. Undantag från högsta vinstbelopp är möjligt men kräver särskilt tillstånd från Spelinspektionen.
- Flera **betalsätt**, bland annat kontanter, är möjliga.

- Att deltagare måste vara på plats vid spelets genomförande begränsar **tillgängligheten**.

Slutsats sårbarheter

På grund av de villkor som gäller för anordnande av spelet och spelets karaktär bedöms bingo inte vara en attraktiv spelform för penningtvätt.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen nyttjas för penningtvätt **låg (nivå 1)**.

Riskenivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **1,4: låg**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

5.6 Spel för allmännyttiga ändamål – Lokalt poolspel

Hot

- Betalning kan ske med kontanter och **konsumtion av brottsvinster** kan förekomma.

Slutsats hot

Det saknas indikatorer på att kriminella aktörer har för avsikt att nyttja spelformen för penningtvätt.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **låg (nivå 1)**.

Sårbarheter

- Såväl insatser som vinster är begränsade till låga belopp. Insatser får maximalt uppgå till cirka 7 kronor och vinster till maximalt cirka 716 kronor (2024 års nivå).
- Kontanter kan användas som **betalsätt**.
- **Tillgängligheten** är begränsad av spellagen, genom att spelet endast får anordnas i en viss kommun.

Slutsats sårbarheter

På grund av de villkor som gäller för anordnande av spelet och spelets karaktär bedöms lokalt poolspel inte vara en attraktiv spelform för penningtvätt.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen nyttjas för penningtvätt **låg (nivå 1)**.

Risknivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **1: låg**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

5.7 Kommersiellt onlinespel

Hot

- **Omsättning** och **konsumtion av brottsvinster** förekommer.³⁷ Insatser kan finansieras av brottsligt förvärvade medel och genom att dessa omsätts skapas en skenbart legitim förklaring till medlens ursprung.
- Det finns belägg för att spelkonton används för **förvaring av brottsvinster** utan avsikt att spela. För att undvika uppmärksamhet att spelkonton endast används för förvaring kan inestående medel omsättas genom begränsat spelande.
- Medel kan sättas in på spelkontot med syftet att senare ta ut dem utan att ha spelat för dem. Genom olika typer av utbetalningar från spelkonton, till innehavaren av spelkontot eller andra, kan **överföring av brottsvinster** förekomma. Överföring av brottsvinster och **spelfusk** kan även ske genom så kallad chip dumping.

Slutsats hot

Konsumtion av brottsvinster förekommer. I vissa fall är beloppen som omsätts mycket stora. Pengar från kriminell verksamhet som sätts in på spelkontot, omsätts genom begränsat spelande och sedan tas ut som en spelvinst bedöms vara ett penningtvättsupplägg som återkommande utnyttjas av kriminella aktörer. Till skillnad från vadhållning online är dock möjligheterna till spelfusk mer begränsade.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **hög (nivå 4)**.

³⁷ Polismyndigheten, *Penningtvätt på spelmarknaden - Via onlinespel, vadhållning och statliga kasinon*, mars 2021 s. 7 f. och 17.

Sårbarheter

- Kommersiellt onlinespel kännetecknas av mycket hög omsättning och många transaktioner. Även höga belopp förekommer frekvent, vilket skapar **komplexa transaktionsflöden**.
- Spelet sker online och **avsaknaden av personliga möten** ökar väsentligt risken för kapade eller lånade identiteter som utnyttjas till att skapa och använda spelkonton.
- En mängd olika **betalsätt** för insättningar och uttag är möjliga. Vissa betalsätt kan, genom möjligheten att överföra belopp i realtid, vara mer attraktiva vid penningtvätt. Även utländska betalningsmedel kan indirekt användas om de först växlas hos betaltjänstleverantörer.
- Kommersiellt onlinespel är tillgängligt via internet dygnet runt, såväl via webbsidor som appar. **Tillgängligheten** är således mycket hög.
- Kommersiellt onlinespel har generellt mycket **hög vinståterbetalning**, vilket är attraktivt för den som vill tvätta pengar.

Slutsats sårbarheter

Det är möjligt att omsätta stora belopp genom spel online och det förekommer komplexa och stora volymer av transaktioner. Såväl vinståterbetalningen för vissa spel som tillgängligheten är därtill mycket hög. Trots krav på att spelet sker identifierat och registrerat kan det förekomma utnyttjade av andra identiteter. Denna skenbara anonymitet kan verka attraktivt för den som vill tvätta pengar. Tillsammans bedöms dessa omständigheter skapa attraktiva förutsättningar för penningtvätt genom spelformen.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen används för penningtvätt **hög (nivå 4)**.

Risknivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **4: hög**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

5.8 Vadhållning – Online

Hot

- **Omsättning** och **konsumtion av brottsvinster** förekommer. Insatser kan finansieras av brottsligt förvärvade medel och genom att dessa omsätts skapas en skenbart legitim förklaring till medlens ursprung.
- Det finns belägg för att spelkonton används för **förvaring av brottsvinster** utan avsikt att spela. För att undvika uppmärksamhet att spelkonton endast används för förvaring kan inestående medel omsättas genom begränsat spelande.
- Medel kan sättas in på spelkontot med syftet att senare ta ut dem utan att ha spelat för dem. Genom olika typer av utbetalningar från spelkonton, till innehavaren av spelkontot eller andra, kan **överföring av brottsvinster** förekomma.
- Vadhållning innebär en möjlighet att tvätta pengar genom matchfixning eller annan form av **spelfusk**. På detta sätt kan ursprunget till en brottsvinst döljas samtidigt som de brottsligt förvärvade medlen kan öka i värde.

Slutsats hot

Konsumtion och omsättning av brottsvinster förekommer. I vissa fall är beloppen mycket stora. Brottsligt förvärvade medel som sätts in på spelkontot, omsätts genom begränsat spelande och sedan tas ut som en spelvinst bedöms vara ett penningtvättsupplägg som återkommande utnyttjas av kriminella aktörer. Möjligheterna att satsa pengar på riggade evenemang, exempelvis matchfixning, ökar hotet betydligt.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **hög (nivå 4)**.

Sårbarheter

- Vadhållning online kännetecknas av mycket hög omsättning och många transaktioner. Höga belopp förekommer frekvent, vilket skapar **komplexa transaktionsflöden**.
- Spelet sker online och **avsaknaden av personliga möten** ökar väsentligt risken för kapade eller lånade identiteter som utnyttjas till att skapa och använda spelkonton.
- En mängd olika **betalsätt** för insättningar och uttag är möjliga. Vissa betalsätt kan, genom möjligheten att överföra belopp i realtid, vara mer attraktiva vid penningtvätt. Även utländska betalningsmedel kan indirekt användas om de först växlas hos betaltjänstleverantörer.
- Vadhållning online är tillgängligt via internet dygnet runt, såväl via webbsidor som appar. **Tillgängligheten** är således mycket hög.
- **Gränsöverskridande spel** på travsport förekommer via poolspelsprodukter, vilket i praktiken kan innebära problem med att bland annat identifiera och verifiera kundernas identitet.
- Vadhållning har ingen förbestämd vinståterbetalning. Genom insatser på säkra matcher med mycket låga odds kan en **hög vinståterbetalning** ofta säkras. Genom att jämföra odds och spela samtliga sidor av ett utfall på ett vadhållningsobjekt hos olika aktörer, så kallad arbitrage betting, kan en **hög vinståterbetalning** garanteras.

Slutsats sårbarheter

Det är möjligt att omsätta stora belopp genom vadhållning online och det förekommer komplexa och stora volymer av transaktioner. Trots krav på att spelet sker identifierat och registrerat kan det förekomma utnyttjande av andra identiteter. Denna skenbara anonymitet kan verka attraktivt för den som vill tvätta pengar. Tillsammans bedöms dessa omständigheter skapa attraktiva förutsättningar för penningtvätt genom spelformen.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen används för penningtvätt **hög (nivå 4)**.

Risknivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **4: hög**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

5.9 Landbaserad vadhållning

Hot

- Betalning hos ombud sker företrädesvis kontant eller med kort och **konsumtion av brottsvinster** kan förekomma.
- Användningen av kontanter möjliggör **växling av brottsvinster** genom utbyte av många små valörer till större eller annan valuta.
- Via de ombud som tillhandahåller landbaserad vadhållning kan spel betalas kontant. En vinst kan sedan betalas ut till spelkontot, och kan därefter överföras till ett bankkonto, vilket möjliggör **kontoföring av kontanta brottsvinster**.
- Kontanta uttag kan ske hos ombuden vilket möjliggör **omvänd penningtvätt**.
- Vadhållning innebär en möjlighet att tvätta pengar genom matchfixning eller annan form av **spelfusk**. På detta sätt kan ursprunget till en brottsvinst döljas samtidigt som de brottsligt förvärvade medlen kan öka i värde.

Slutsats hot

Landbaserad vadhållning kan utnyttjas för ett flertal penningtvättssupplägg och det är tänkbart att de förekommer. Det är sannolikt att konsumtion av brottsvinster förekommer även om det är svårt att uppskatta i vilken utsträckning. Matchfixning förekommer och racefixing kan inte uteslutas.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **hög (nivå 4)**.

Sårbarheter

- Flera **betalsätt** för både insats och utbetalning av vinst är möjliga, även i kombination med varandra, vilket gör det relativt enkelt att omsätta brottsligt förvärvade medel.
- **Tillhandahållande** av spel sker med ett stort antal **ombud** vilket innebär att fler aktörer och personer måste vidta åtgärder enligt regelverket. Licenshavaren måste därtill ha rutiner för att kontrollera ombuden.
- **Gränsöverskridande spel** på travsport förekommer via poolspelsprodukter. Att personer som inte är folkbokförda i Sverige har möjlighet att spela innebär i praktiken problem med att bland annat identifiera och verifiera kundernas identitet.
- Även om spel tillhandahålls genom ett stort antal ombud begränsas **tillgängligheten**, i jämförelse med vadhållning online, av bland annat förekomsten av ombud samt dess placering och öppettider.
- Till skillnad från vadhållning online sker identifiering och registrering på plats genom **personliga möten**.

Slutsats sårbarheter

Det är möjligt att omsätta höga belopp genom landbaserad vadhållning. Förekomsten av kontanter och andra alternativa betalsätt i kombination med hur spelet distribueras skapar förhållandevis attraktiva förutsättningar för penningtvätt. Spelformen är dessutom tillgänglig för utländska spelare och kunder som befinner sig utanför Sveriges gränser (poolspel) vilket gör den desto mer sårbar. Eftersom spel måste ske på plats är tillgängligheten, relativt till vadhållning online, begränsad utifrån förekomsten av tillgängliga ombud. Därtill måste allt spel ske identifierat på plats, vilket i sig bedöms påverka attraktiviteten att utnyttja spelformen för penningtvätt negativt.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen används för penningtvätt **betydande (nivå 3)**.

Riskenivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **3,4: betydande**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

5.10 Landbaserat kommersiellt spel – Kasinospel

Hot

- **Konsumtion av brottsvinster** kan förekomma genom att kontanta, brottsligt förvärvade medel kan omsättas så de framstår som lagligt intjänade.
- Betalning av insatser kan ske i kontanter medan vinstutbetalning kan ske till ett bankkonto, vilket möjliggör **kontoföring av kontanta brottsvinster**.
- **Växling av brottsvinster** kan förekomma genom att kontanta insatser sker med små valörer och utbetalning av vinst i större valörer.
- Vinstutbetalning i kontanter möjliggör även **omvänd penningtvätt**.
- Givande och tagande av spelmarker kan användas för **överföring av brottsvinster**.
- Det är möjligt att kriminella organisationer anordnar eller infiltrerar verksamheter som tillhandahåller landbaserat kommersiellt spel, varför **spelbolag som brottsverktyg** är tänkbart.

Slutsats hot

Spelformen kan utnyttjas för ett flertal penningtvättsupplägg och det är tänkbart att de förekommer. Det saknas dock konkreta bevis på att möjliga tillvägagångssätt för penningtvätt i nuläget utnyttjas av kriminella aktörer i någon större utsträckning. Det är däremot sannolikt att konsumtion av brottsvinster förekommer.

Nedstängningen av statliga kasinon kan även skapa bortträngningseffekter, där hot som tidigare varit aktuella för statliga kasinon överflyttas till landbaserat kommersiellt spel.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **medel (nivå 2)**.

Sårbarheter

- Regleringen begränsar nivåer för insatser och vinster, vilket gör att penningtvätt blir mer tidskrävande och kostsamt jämfört med statliga kasinon.
- Det är möjligt att spela på flera händer samtidigt och under lång tid, varför det, trots låga insatser, är möjligt att spela för relativt stora belopp.
- Flera **betalsätt**, bland annat kontanter, är möjliga även i kombination med varandra, vilket gör det relativt enkelt att omsätta brottsligt förvärvade medel. Insättningar av vinster på bankkonto kan också förekomma.
- Landbaserat kommersiellt spel är riksomfattande och anordnas företrädesvis i restaurangmiljö, vilket bedöms vara en riskmiljö. **Tillgängligheten** begränsas dock av anordnarens öppettider.

Slutsats sårbarheter

Även om regleringen begränsar nivåer för insatser och vinster går det inte att utesluta att det är möjligt att omsätta relativt höga belopp genom spel på landbaserat kasinospel. I förening med förekomsten av kontanter och kombinerade betalsätt skapas förhållandevis attraktiva förutsättningar för penningtvätt.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen används för penningtvätt **medel (nivå 2)**.

Risknivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **2: medel**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

5.11 Landbaserat kommersiellt spel – Varuspelsautomater

Hot

- Betalning sker kontant eller med kort och **konsumtion av brottsvinster** kan förekomma.

Slutsats hot

Det saknas indikatorer på att kriminella aktörer har för avsikt att nyttja angivna tillvägagångssätt för penningtvätt.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **låg (nivå 1)**.

Sårbarheter

- **Tillgängligheten** är begränsad av spellagen, vilket bland annat innebär att spelet endast får anordnas i samband med offentliga nöjestillställningar i form av tivoli eller liknande.
- Såväl insatser som vinster är begränsade till låga belopp. Insatser får maximalt uppgå till cirka 14 kronor och vinster till maximalt cirka 190 kronor (2024 års nivå).
- Vinster får inte lösas in mot annan vara eller kontanter hos licenshavaren.

Slutsats sårbarheter

På grund av de villkor som gäller för anordnande av spelet och spelets karaktär bedöms det inte vara en attraktiv spelform för penningtvätt.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen används för penningtvätt **låg (nivå 1)**.

Riskenivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **1: låg**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

5.12 Landbaserat kommersiellt spel – Kortspel i turneringsform

Hot

- **Konsumtion av brottsvinster** kan inte uteslutas.
- Det är möjligt att kriminella organisationer anordnar eller infiltrerar verksamheter som tillhandahåller kortspel i turneringsform, varför **spelbolag som brottsverktyg** är tänkbart.

Slutsats hot

I EU:s supranationella riskbedömning bedöms risken för kortspel som betydande, främst utifrån möjligheten att kriminella organisationer infiltrerar eller organiserar pokerspel. I Sverige är det dock enbart möjligt att genomföra kortspel i turneringsform, vilket bedöms påverka bedömningen i förmildrande riktning. Det går dock inte att utesluta att konsumtion av brottsvinster förekommer.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **medel (nivå 2)**.

Sårbarheter

- Såväl insatser som vinster är begränsade till relativt låga belopp. Insatser får maximalt uppgå till cirka 1400 kronor (2024 års nivå) och vinstpotten ska till minst hälften bestå av spelarnas insatser.
- Kontanter får inte förekomma som **betalsätt** för insatser eller vinster.

Slutsats sårbarheter

Det faktum att regleringen för kortspel i turneringsform begränsar nivåer för insats och vinst till relativt låga belopp samt att spelet endast bedrivs i turneringsform har inverkan på möjligheten att nyttja spelformen för penningtvätt.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen används för penningtvätt **låg (nivå 1)**.

Riskenivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **1,4: låg**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

5.13 Spel på fartyg i internationell trafik

Hot

- **Konsumtion av brottsvinster** kan förekomma genom att brottsligt förvärvade medel omsätts så de framstår som lagligt intjänade.
- **Växling av brottsvinster** kan förekomma genom att kontanta insatser sker med små valörer och utbetalning av vinst i större valörer.
- Betalning av insatser kan ske i kontanter medan vinstutbetalning kan ske till ett bankkonto, vilket möjliggör **kontoföring av kontanta brottsvinster**.
- Vinstutbetalning i kontanter möjliggör även **omvänd penningtvätt**.
- Givande och tagande av spelmarker kan användas för **överföring av brottsvinster**.

Slutsats hot

Spelformen kan utnyttjas för ett flertal penningtvättsupplägg och det är tänkbart att de förekommer. Det saknas dock konkreta bevis på att möjliga tillvägagångssätt för penningtvätt i nuläget utnyttjas av kriminella aktörer i någon större utsträckning. Det är däremot sannolikt att konsumtion av brottsvinster förekommer.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av hotet för att spelformen används för penningtvätt **medel (nivå 2)**.

Sårbarheter

- Regleringen begränsar nivåer för insatser och vinster, vilket gör att penningtvätt blir mer tidskrävande och kostsamt jämfört med statliga kasinon.

- Det är möjligt att spela på flera händer samtidigt och under lång tid, varför det, trots låga insatsnivåer, är möjligt att spela för relativt stora belopp.
- Flera **betalsätt**, bland annat kontanter, är möjliga även i kombination med varandra, vilket gör det relativt enkelt att omsätta brottsligt förvärvade medel. Insättningar av vinster på bankkonto kan också förekomma.
- Spelet kan enligt spellagen enbart ske på fartyg i internationell trafik, vilket begränsar **tillgängligheten** avsevärt.

Slutsats sårbarheter

Även om regleringen begränsar nivåer för insatser och vinster går det inte att utesluta att det är möjligt att omsätta relativt höga belopp genom spel på fartyg. Förekomsten av kontanter och kombinerade betalsätt skapar förhållandevis attraktiva förutsättningar för penningtvätt. Däremot är spelformens tillgänglighet ytterst begränsad, vilket har inverkan på sårbarhetsbedömningen.

Mot denna bakgrund är den samlade bedömningen av sårbarheten för att spelformen används för penningtvätt **låg (nivå 1)**.

Riskenivå

Det sammanvägda värdet av hot och sårbarheter bedöms till **1,4: låg**.

1 – 1,5	Låg
1,5 – 2,5	Medel
2,6 – 3,5	Betydande
3,6 – 4	Hög

6 Konsekvensanalys

Samordningsfunktionen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism har bedömt samhällskonsekvenserna av penningtvätt inom spelsektorn i stort. Enligt bedömningen kan en storskalig penningtvätt inom sektorn ha märkbar effekt på samhället.³⁸

Enligt de gränsvärden som används i den nationella riskbedömningen finns endast två spelformer där omsättningen är så pass hög, över fem miljarder kronor per år, att det finns förutsättningar för storskalig penningtvätt som kan påverka fler än den enskilda verksamhetsutövaren.³⁹ Såväl kommersiellt onlinespel som vadhållning online omsatte omkring åtta miljarder kronor under 2023. Penningtvätt inom ett område av denna storlek har enligt samordningsfunktionen potential att ge negativa effekter för hela sektorn, exempelvis skadat förtroende. Som även framgår av denna riskbedömning är det dessa två spelformer som bedöms ha absolut högst risk för att utnyttjas för penningtvätt. Det innebär att det finns en viss risk för att penningtvätt inom dessa spelformer faktiskt skulle kunna få konsekvenser för samhället i stort, exempelvis tilltron till det ekonomiska och juridiska systemet.

Bland övriga spelformer bedömer Spelinspektionen att landbaserad vadhållning är den spelform som potentiellt kan ha störst konsekvenser för samhället. Omsättningen är visserligen inte lika hög som för vadhållning online, omkring en miljard kronor år 2023, men relativt sett omfattande. Detta i kombination med att risken att utnyttjas för penningtvätt bedöms betydande ger för handen att storskalig penningtvätt inom spelformen skulle kunna få allvarliga konsekvenser.

Slutligen bör nämnas att även om risknivån för penningtvätt vid statliga kasinon är betydande är omsättningen relativt sett så pass liten att konsekvenserna för samhället bedöms små. Allmännyttans och statens lotterier har istället en betydande omsättning men risken för penningtvätt bedöms låg, varför konsekvenserna på en samhällsnivå även här bedöms låga.

³⁸ Samordningsfunktionen, *Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige*, 2020/21, s. 28 f.

³⁹ Samordningsfunktionen, *Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige*, 2020/21 s. 125.

Spelform	Riskenivå	Nettoomsättning (SEK) 2024 ⁴⁰
Kommersiellt onlinespel	4	8 728 000 000
Vadhållning online	4	8 093 000 000
Landbaserad vadhållning	3,4	1 017 000 000
Spel som är förbehållet staten – Kasino	3	160 000 000
Spel som är förbehållet staten – Värdeautomater	1,4	364 000 000 ⁴¹
Landbaserat kommersiellt spel – Kasinospel	2	226 000 000
Spel som är förbehållet staten och spel för allmännyttiga ändamål – Lotterier ⁴²	1,5 ⁴³	5 234 000 000 ⁴⁴
Spel för allmännyttiga ändamål – Bingo	1,4	196 000 000 ⁴⁵
Spel på fartyg i internationell trafik	1,4	8 000 000
Landbaserat kommersiellt spel – Kortspel i turneringsform	1,4	1 000 000
Landbaserat kommersiellt spel – Varuspelsautomater	1	10 000 000
Spel för allmännyttiga ändamål – Lokalt poolspel	1	<20 000

⁴⁰ Spelinspektionens statistik.

⁴¹ Siffran avser Vegas i restauranger och bingohallar.

⁴² Såväl lotterier med som utan spelkonto inkluderas i denna kategori, eftersom de omfattas av samma licens enligt 6 kap. spellagen.

⁴³ Sammanvägt värde för lotterier med (risknivå 2) och utan (risknivå 1) spelkonto.

⁴⁴ Exklusive nummerspel.

⁴⁵ Avser hallbingo.

Översikt riskbedömning

Spelform	Hot	Sårbarhet	Riskpoäng	Riskintervall
5.1 Spel som är förbehållet staten – Kasino	3	3	3	Betydande
5.2 Spel som är förbehållet staten – Värdeautomater	2	1	1,4	Låg
5.3 Spel som är förbehållet staten och spel för allmännyttiga ändamål – Lotteri utan spelkonto	1	1	1	Låg
5.4 Spel som är förbehållet staten och spel för allmännyttiga ändamål – Lotteri med spelkonto	2	2	2	Medel
5.5 Spel för allmännyttiga ändamål – Bingo	2	1	1,4	Låg
5.6 Lokalt poolspel	1	1	1	Låg
5. 7 Kommersiellt onlinespel	4	4	4	Hög
5.8 Vadhållning online	4	4	4	Hög
5.9 Landbaserad vadhållning	4	3	3,4	Betydande
5.10 Landbaserat kommersiellt spel – Kasinospel	2	2	2	Medel
5.11 Landbaserat kommersiellt spel – Varuspelsautomater	1	1	1	Låg
5.12 Landbaserat kommersiellt spel – Kortspel i turneringsform	2	1	1,4	Låg
5.13 Spel på fartyg i internationell trafik	2	1	1,4	Låg

Referenslista

Offentligt tryck

Prop. 2024/25:73 *Avveckling av statliga kasinon*.

Prop. 2017/18:220 *En omreglerad spelmarknad*.

Socialdepartementet, S2024/01621. *Promemoria - Sveriges tillträde till Europarådets konvention om manipulation av resultat inom idrotten (Macolinkonventionen)*. September 2024.

Spellag (2018:1138).

Rapporter

Brottsförebyggande rådet. *Penningtvätt - Rapportering och hantering av misstänkta transaktioner*. Rapport 2011:4.

Brottsförebyggande rådet. *Penningtvätt och annan penninghantering – Kriminella, svarta och grumliga pengar i en legal ekonomi*. Rapport 2015:22.

Brottsförebyggande rådet. *Penningtvättsbrott – En uppföljning av lagens tillämpning*. Rapport 2019:17.

European Commission, Directorate-General for Migration and Home Affairs (DG HOME). Shann Hulme, Emma Disley and Emma Louise Blondes. *Mapping the risk of Serious and Organised Crime infiltrating legitimate businesses*. Final report 2021.

European Commission. *REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL on the assessment of the risk of money laundering and terrorist financing affecting the internal market and relating to cross-border activities {SWD (2022) 344 final}, COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT {SWD (2022) 344 final}*. Bryssel, oktober 2022.

Polismyndigheten, Samordningsfunktionen. *Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige* 2019. Juni 2019.

Polismyndigheten, Nationella operativa avdelningen. *Penningtvätt på spelmarknaden - Via onlinespel, vadhållning och statliga kasinon*. Mars 2021.

Polismyndigheten, Samordningsfunktionen. *Nationell riskbedömning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Sverige 2020/2021*. April 2021.

Polismyndigheten, Nationella operativa avdelningen. *Neobanker – En rapport om neobanker och deras risker relaterade till penningtvätt och finansiering av terrorism*. Augusti 2022.

Polismyndigheten. *Myndighetsgemensam lägesbild organiserad brottslighet 2023*. Juni 2023.

Polismyndigheten, Nationella operativa avdelningen, underrättelseenheten. *Idrottskorruption - Fenomenrapport*. Augusti 2023.

Polismyndigheten, finanspolissektionen. *Professionella penningtvättare - Branscher, modus och koppling till kriminella nätverk*. Mars 2024.

Polismyndigheten. *Finanspolisens årsrapport 2023*. Mars 2024.

Polismyndigheten, Nationella operativa avdelningen, Nationellt bedrägericentrum. *Brottsvinsterna för bedrägeribrottsligheten 2023*. April 2024.

Polismyndigheten, Samordningsfunktionen. *Nationell riskbedömning 2023/2024 – Neobanker*. Augusti 2024.

Spelinspektionen. *Slutredovisning av uppdrag Fi2023/03130 - Den offentliga kontrollen över spelmarknaden*. Strängnäs, 2024.

The Financial Action Task Force (FATF). *FATF GUIDANCE, Money Laundering National Risk Assessment Guidance*. Paris, november 2024.